

Литовские волшебные сказки
Stebuklingos lietuviškos pasakos

Адаптировала **Вита Шукевичюте**

Метод чтения *Ильи Франка*

DEVYNI BROLIAI IR JŲ SESUO ELENYTĖ
(ДЕВЯТЬ БРАТЬЕВ И СЕСТРА ИХ ЕЛЕНИТЕ)

Buvo devyni broliai ir sesuo Elenytė (были девять братьев и их сестра Елените; *buvo* — было, были; *devyni* — девять; *broliai* — братья; *sesuo* — сестра; *Elenytė* — ласкательное от слова *Elena*, соответствует русскому имени *Елена, Аленушка*). Tėvai mirdami paliko sūnums po kumelį (родители, умирая, оставили сыновьям по жеребцу; *tėvai* — родители; *mirti* — умирать; *palikti* — оставить, завещать; *kumelys* — жеребец), o dukrai kumele, šitų devynių kumelių motiną (а дочери — кобылу, девяти жеребцов мать; *dukra* — дочь; *motina* — мать; *šitie* — эти; *kumelė* — кобыла). Netrukus broliai išjojo į karą (вскоре братья ускакали на войну; *netrukus* — вскоре, скоро; *išjoti* — ускакать, уехать верхом; *joti* — скакать, ехать верхом; *karas* — война), Elenytė atliko namie viena (Елените осталась дома одна; *atlikti* = *likti* — остаться; *namai* — дом; *viena* — одна).

Buvo devyni broliai ir sesuo Elenytė. Tėvai mirdami paliko sūnums po kumelį, o dukrai kumele, šitų devynių kumelių motiną. Nutrukus broliai išjojo į karą, Elenytė atliko namie viena.

Ilgai ji laukė brolių (долго она ждала братьев; *ilgai* — долго; *ji* — она; *laukti*

— *ждать, ожидать*). Praėjo devyneri metai, o jų kaip nėra, taip nėra (*прошло девять лет, а их как нет, так нет = а их все нет; jų — их; kaip — как; taip — так; nėra — нет*). Tada ji pasikinkė savo kumelytę ir išvažiavo brolių ieškoti (*тогда она запрягла свою кобылку и выехала братьев искать; tada — тогда; pasikinkė — запряг, запрягла; kinkyti — запрягать; savo — свой, своя, своего, свою; išvažiuoti — выехать, уехать; ieškoti — искать*). Važiuoja važiuoja ir nežino, ar toli dar jos broliai (*едет, едет и не знает, далеко ли еще ее братья: «едет-едет и не знает, или далеко еще ее братья»; nežinoti — не знать; ar — или; toli — далеко; dar — еще*). Ėmė Elenytė ir užgiedojo (*взяла Елените /да/ и запела; imti — брать; užgiedojo — запела, giedoti — петь*):

Ilgai ji laukė brolių. Praėjo devyneri metai, o jų kaip nėra, taip nėra. Tada ji pasikinkė savo kumelytę ir išvažiavo brolių ieškoti. Važiuoja važiuoja ir nežino, ar toli dar jos broliai. Ėmė Elenytė ir užgiedojo:

Sužvenk, kumelėle (*заржи, кобылка; žvengti — ржать*),

Sužvenk, juodbėrėle (*заржи, темно-гнедая; juodbėras — темно-гнедой, juodbėrėlė — темно-гнедая, ласкательная форма, ж. р.*):

Kur tavo devyni sūneliai (*/там/ где твоих девять сыночков; sūneliai — сыночки*),

Ten mano devyni broleliai (*там моих девять братиков; broleliai — братики*)!

Sužvenk, kumelėle,

Sužvenk, juodbėrėle:

Kur tavo devyni sūneliai,

Ten mano devyni broleliai!

Sužvingo kumelėlė, ir Elenytė iš tolo, iš užu šimto mylių, išgirdo devynių

kumelių žvengimą (заржала кобылка, и Елените издалека, за сто миль, услышала девяти жеребцов ржанье; *iš tolo* — издалека; *iš* — за, из; *tolis* — даль; *iš užu* = *už* — за /за чем-то, за кем-то/; *šimtas* — сто; *išgirsti* — слышать). Elenytė nuvažiavo į tą pusę (Елените поехала в ту сторону; *pusė* — сторона, половина). Važiuoja pro didelį mišką, žiūri — atbėga kiškėlis ir sako (едет через большой лес, смотрит — прибегает зайчишка и говорит /ей/; *didelis* — большой; *miškas* — лес; *žiūrėti* — смотреть; *atbėgti* — прибегать; *kiškėlis* — зайчишка; *sakyti* — говорить):

Sužvingo kumelėlė, ir Elenytė iš tolo, iš užu šimto mylių, išgirdo devynių kumelių žvengimą. Elenytė nuvažiavo į tą pusę. Važiuoja pro didelį mišką, žiūri — atbėga kiškėlis ir sako:

— Elenyt, pavėžėk mane — atsiveja šaulys su skalikais (Еленит, подвези меня — гонится за мной стрелок с борзыми: «Еленит, подвези меня — догоняет стрелок с борзыми»; *Elenyt* — сокращенное *Elenytė*; *pavėžėti* — подвести; *atsivyti* — догонять; *šaulys* — стрелок; *skalikas* — борзая)!

Elenytė paėmė kiškėlį ir įsidėjo į vežimą (Елените взяла зайчишку и вложила в повозку; *paimti* — взять; *įsidėti* — вложить, *dėti* — класть; *vežimas* — повозка, коляска). Skalikai prabėgo pro šalį (борзые пробежали мимо; *pro šalį* — мимо).

— Elenyt, pavėžėk mane — atsiveja šaulys su skalikais!

Elenytė paėmė kiškėlį ir įsidėjo į vežimą. Skalikai prabėgo pro šalį.

Važiuoja ji toliau ir privažiuoja laumę (едет она дальше и подъезжает к ведьме; *laumė* — ведьма). Laumė šliaužia geldoje (ползет ведьма в корыте; *šliaužti* — ползти; *geldoje* — в корыте, *gelda* — корыто), kiaulę pasikinkius (свинью запрягла; *kiaulė* — свинью, свиньей, *kiaulė* — свинья), žarnomis

įsivadelėjus (кишками-вожжами управляя: «кишками управляет вожжами»;
žarnomis — *кишками*, *žarnos* — *кишки*, *žarna* — *кишка*; *įsivadelėjus* = *vadelioja*
— *управляет вожжами*, *vados*, *vadelės* — *вожжи*), *bjauriais skarmalais*
apsitaisius (в гадкие лохмотья обряженная: «гадкими лохмотьями одетая»;
bjauriais — *гадкими*, *bjaurūs* — *гадкие*, *bjaurus* — *гадкий*, *skarmalai* —
лохмотья, *trypnė*, *skarmalas* — *тряпка*, *apsitaisius* — *одетая*, *apsitaisyti* —
одеться).

Važiuoja ji toliau ir privažiuoja laumę. Laumė šliaužia geldoje, kiaulę pasikinkius, žarnomis įsivadelėjus, bjauriais skarmalais apsitaisius.

Važiuoja jiedvi toliau ir privažiuoja dvi upes (едут они обе дальше и подъезжают к двум речкам; *jiedvi* — *они обе*; *toliau* — *дальше*, *далее*;
privažiuoti — *подъезжать*, *dvi* — *две*; *upes* — *речки*, *upė* — *речка*, *река*).
Laumė sako (ведьма говорит):

— Elen, Elen, einam pasimaudyti (Елян, Елян, идем искупаться; *Elen* —
грубая форма обращения имени Елена; *einam* — *идем*, *eiti* — *идти*;
pasimaudyti — *покупаться*, *maudytis* — *купаться*)! Šita upė pienu teka, ana upė
krauju verda (в этой речке молоко течет, в той речке кровь кипит: «эта речка
молоком течет, та речка кровью кипит»; *šita* — *эта*; *pienas* — *молоко*; *tekėti*
— *течь*; *ana* = *ta* — *та*; *krauju* — *кровью*, *kraujas* — *кровь*; *verda* — *кипит*,
virti — *варить*).

Važiuoja jiedvi toliau ir privažiuoja dvi upes. Laumė sako:

— Elen, Elen, einam pasimaudyti! Šita upė pienu teka, ana upė krauju verda.

O kiškelis sako (а зайчишка говорит):

— Elenyt, neklausyk laumės (Еленит, не слушай ведьму; *neklausyk* — *не слушай*; *klausyti* — *слушать*): šita upė krauju verda, ana upė pienu teka (в этой

речке кровь кипит, в той речке молоко течет).

Laumė perpykus griebė ir išsuko kiškeliui kojytę (ведьма, обозленная = *разозлившись*, схватила и выкрутила = *вывихнула* зайчишке лапку; *perpykus* — обозленная, *rukti* — злиться; *griebti* — хватать; *išsuko* — выкрутила; *sukti* — крутить; *koja* — нога).

O kiškelis sako:

— Elenyt, neklausyk laumės: šita upė krauju verda, ana upė pienu teka.

Laumė perpykus griebė ir išsuko kiškeliui kojytę.

Bet Elenytė nepaklausė laumės ir nėjo maudytis (но Елените не послушала ведьму и не пошла купаться; *nėjo* — не пошла). Važiuoja toliau ir vėl privažiuoja dvi upes (едут дальше и опять подъезжают к двум речкам; *vėl* — опять, снова). Laumė vėl šaukia (ведьма опять зовет; *šaukti* — звать, призывать):

— Elen, Elen, eikš maudytis (Елян, Елян, пойдём купаться: «Елян, Елян, подойди /сюда/ купаться»: *eikš* = *eik* + *šen* — *иди сюда*)! Šita upė pienu teka, ana upė krauju verda (в этой речке молоко течет, в той речке кровь кипит).

Kiškelis vėl sako (зайчишка опять говорит):

— Elenyt, neik: šita upė krauju verda, ana upė pienu teka (Еленит, не иди: в этой речке кровь кипит, в той речке молоко течет).

Bet Elenytė nepaklausė laumės ir nėjo maudytis. Važiuoja toliau ir vėl privažiuoja dvi upes. Laumė vėl šaukia:

— Elen, Elen, eikš maudytis! Šita upė pienu teka, ana upė krauju verda.

Kiškelis vėl sako:

— Elenyt, neik: šita upė krauju verda, ana upė pienu teka.

Laumė perpykus išlaužė kiškiukui kitą kojytę (ведьма, разозлившись,

вывихнула зайчишке другую лапку; *kitą — другую*), o Elenytė paklausė kiškiuko ir nėjo maudytis (а Елените послушала зайчишку и не пошла купаться). Važiavo jiedvi toliau ir vėl privažiavo dvi upes (ехали они обе дальше и опять подъехали к двум речкам).

Laumė perpykus išlaužė kiškiukui kitą kojytę, o Elenytė paklausė kiškiuko ir nėjo maudytis. Važiavo jiedvi toliau ir vėl privažiavo dvi upes.

Kiškiukas vėl neleido Elenytės maudytis (зайчишка опять не пустил Елените купаться; *neleido — не пустил, neleisti — не пустить*). Laumė išlaužė jam trečią, paskui ir ketvirtą kojytę (ведьма вывихнула ему третью, а потом и четвертую лапку). Galų gale nusuko jam galvytę, ir kiškiukas numirė (в конце концов свернула ему головку, и зайчишка умер; *galų gale — в конце концов; jam — ему; galvytė — головка; numirti — умереть, mirti — умирать*).

Kiškiukas vėl neleido Elenytės maudytis. Laumė išlaužė jam trečią, paskui ir ketvirtą kojytę. Galų gale nusuko jam galvytę, ir kiškiukas numirė.

Elenytė ir laumė vėl privažiavo dvi upes (Елените и ведьма опять подъехали к двум речкам). Laumė vadina Elenytę kraujo upėje maudytis (ведьма зовет Елените в кровавой речке купаться; *vadina — зовет, vadinti — звать, называть, именовать*). Dabar nebebuvo kam Elenytės perspėti (теперь не было кому Елените предупредить; *dabar — теперь; nebebuvo — не было; kam — кому; perspėti — предупредить*), ir ji nuėjo su laume maudytis (и она пошла с ведьмой купаться).

Elenytė ir laumė vėl privažiavo dvi upes. Laumė vadina Elenytę kraujo

upėje maudytis. Dabar nebebuvo kam Elenytės perspėti, ir ji nuėjo su laume maudytis.

Laumė greičiau išsoko iš upės (ведьма поскорее выскочила из реки; *greičiau* — *быстрее*; *išsokti* — *выскочить*), užsivilko Elenytės drabužius ir įsisėdo į jos vežimą (надела одежду Елените и уселась в ее повозку; *užsivilko* — *надела*, *užsivilkti* = *apsivilkti* — *одеться*; *drabužius* — *одежду*, *drabužiai* — *одежда*, *платье*, *костюм*, *drabužis* — *костюм*; *įsėsti* — *усесться*; *jos* — *ее*; *vežimą* — *повозку*, *vežimas* — *повозка*, *воз*, *подвода*, *телега*, *экипаж*). Elenytei nebuvo ką daryti (Елените не было что делать = нечего было делать; *nebuvo* — *не было*, *daryti* — *делать*). Ji turėjo vilktis laumės skarmalais (ей пришлось одеться в ведьмины лохмотья: «она должна надеть ведьмы лохмотья»); *vilktis* — *одеваться*), įsisėdo geldon ir važiuoja (села в корыто и едет).

Laumė greičiau išsoko iš upės, užsivilko Elenytės drabužius ir įsisėdo į jos vežimą. Elenytei nebuvo ką daryti. Ji turėjo vilktis laumės skarmalais, įsisėdo geldon ir važiuoja.

Laumė storu balsu sugiedojo (ведьма грубым голосом спела; *storu* — *грубым*, *storas* — *грубый*, *толстый*; *balsas* — *голос*; *sugiedoti* — *спеть*):

Sužvenk, kumelėle (заржи, кобылка; *žvengti* — *ржать*),

Sužvenk, juodbėrėle (заржи, темно-гнедая; *juodbėras* — *темно-гнедой*, *juodbėrėlė* — *темно-гнедая*, *ласкательная форма*, *ж. р.*):

Kur tavo devyni sūneliai (/там /где твоих девять сыночков; *sūneliai* — *сыночки*),

Ten mano devyni broleliai (там моих девять братиков; *broleliai* — *братики*)!

Laumė storu balsu sugiedojo:

Sužvenk, kumelėle, Sužvenk,

juodbėrėle:

Kur tavo devyni sūneliai,

Ten mano devyni broleliai!

Kumelėlė nepaklausė laumės ir nesužvingo (кобылка не послушала ведьму и не заржала; *neklausyti* — не слушаться; *nesužvingti* — не ржать). Tada laumė liepė Elenytei pagiedoti (тогда ведьма заставила Елените спеть; *tada* — тогда; *liepti* — заставлять). Elenytė sugiedojo, ir sužvingo kumelėlė (Елените спела, и заржала кобылка).

Kumelėlė nepaklausė laumės ir nesužvingo. Tada laumė liepė Elenytei pagiedoti. Elenytė sugiedojo, ir sužvingo kumelėlė.

Tuoj sužvingo ir devyni kumeliai — jau visiškai netoli (тотчас заржали и девять жеребцов — уже совсем недалеко; *tuoj* = *tuojau* — тотчас, сейчас, немедленно; *jau* — уже; *visiškai* — совсем, совершенно; *netoli* — недалеко, около). Laumė ir nuvažiavo į tą pusę (ведьма и поехала в ту сторону; *pusė* — сторона, половина).

Tuoj sužvingo ir devyni kumeliai — jau visiškai netoli. Laumė ir nuvažiavo į tą pusę.

Netrukus abidvi įvažiavo brolių kieman (вскоре обе въехали во двор к братьям: «вскоре обе въехали в братьев двор»; *netrukus* — вскоре; *abidvi* — обе; *įvažiuoti* — въехать; *kieman* = *į kiemą* — во двор; *kiemas* — двор). BroLIAI laumės nepažino (братья ведьмы не узнали; *nepažinti* — не узнать); ji vilkėjo Elenytės drabužiais (она была одета в одежду Елените: «она носила Елените

одежду»; *vilkėti drabužiais* — носить одежду), ir broliai manė (и братья подумали; *manyti* — думать, предполагать), kad čia jų sesuo (что это их сестра: «что здесь их сестра»; *kad* — что; *čia* — здесь; *v jų* — их), tik labai stebėjosi (только очень удивлялись; *tik* — только; *stebėjosi* — удивлялись, *stebėtis* — удивляться): Elenytė buvo labai graži (Елените была очень красивая; *būti* — быть; *graži* — красивая), o šitoji tokia baisi, drūta (а эта такая страшная, толстая; *šitoji* — эта; *tokia* — такая; *baisi* — страшная; *drūta* — толстая, крепкая, мощная).

Netrukus abidvi įvažiavo brolių kieman. Broliai laumės nepažino; ji vilkėjo Elenytės drabužiais, ir broliai manė, kad čia jų sesuo, tik labai stebėjosi: Elenytė buvo labai graži, o šitoji tokia baisi, drūta.

— O čia mano piemenė (а это моя пастушка: «а здесь моя пастушка»; *mano* — моя, мой, мое, мои; *piemenė* — пастушка)! — pasakė laumė ir parodė broliams Elenytę (сказала ведьма и показала братьям Елените; *pasakyti* — сказать; *parodyti* — показать).

Iš veidelio ji atrodė broliams panaši į seserį (личиком она выглядела братьям похожей на сестру; *iš veidelio* = *veideliu* — личиком, *veidelis* — личико; *atrodyti* — выглядеть; *panaši* — похожа), ir jie norėjo priimti ją į savo rūmą (и они хотели принять ее в свой дворец; *norėti* — хотеть; *priimti* — принять; *rūmas* = *rūmai* — дворец).

— O čia mano piemenė! — pasakė laumė ir parodė broliams Elenytę.

Iš veidelio ji atrodė broliams panaši į seserį, ir jie norėjo priimti ją į savo rūmą.

Bet laumė neleido, liepė jai naktį arklius ganyti (но ведьма не позволила, велела ей ночью коней пасти; *neleisti* — не позволить, не разрешить; *liepti* — велеть, распорядиться, предписывать; *naktį* — ночью, *naktis* — ночь; *arklius*

— коней, *arklys* — конь, *arkliai* — кони, лошади; *ganyti* — пасты). Broliai įsivedė laumę į vidų (братья ввели ведьму во дворец: «братья ввели ведьму внутрь»); *įsivesti* — ввести с собою; *į vidų* — во внутрь), už stalo pasodino, midum, vynu girdė (за стол посадили, медом, вином поили; *stalas* — стол; *midus* — мед /напиток/; *vynas* — вино; *girdyti* — поить), o Elenytė nuėjo arklių ganyti (а Елените пошла коней пасты).

Bet laumė neleido, liepė jai naktį arklius ganyti. Broliai įsivedė laumę į vidų, už stalo pasodino, midum, vynu girdė, o Elenytė nuėjo arklių ganyti.

Ganydama arklius, ji verkė ir gailiai dainavo (пастя коней, она плакала и жалобно пела; *verkti* — плакать; *gailiai* — жалобно; *dainuoti* = *giedoti* — петь):

Laumė ragana midų, vyną geria (ведьма колдунья мед, вино пьет; *ragana* — ведьма, колдунья; *gerti* — пить),
Brolių seselė žirgelius gano (братьев сестрица лошадок пасет; *seselė* — сестрица, сестричка; *žirgeliai* — лошадки)!

Ganydama arklius, ji verkė ir gailiai dainavo:

**Laumė ragana midų, vyną geria,
Brolių seselė žirgelius gano!**

Paskui, žiūrėdama į mėnesio pilnatį, vėl uždainavo (потом, глядя на полную луну, вновь запела; *žiūrėdama* — глядя, *žiūrėti* — смотреть, смотреть; *mėnesio* = *mėnulio pilnatį* — на полную луну = полнолуние; *uždainuoti* —

запеть):

Oi mėnuli, mėnulėli, pasakyk man jaunai (ой, месяц, месячишко, скажи мне молодой; *mėnulėli* — *месячишко*; *jaunai* — *молодой*, *jauna* — *молодая*),

Ką danguj veikia mano tėveliai (что на небе делают мои родители; *danguj* — *на небе*, *dangus* — *небо*; *veikti* — *делать, чем-либо заниматься*; *tėveliai* — *родители /в ласк. форме/*, *tėvai* — *родители*)?

Paskui, žiūrėdama į mėnesio pilnatį, vėl uždainavo:

Oi mėnuli, mėnulėli, pasakyk man jaunai,

Ką danguj veikia mano tėveliai?

Ir mėnulis jai atsakė (и месяц ей ответил; *atsakyti* — *ответить*):

Tavo tėvelis midų, vyną geria (твой батюшка мед, вино пьет; *tėvelis* — *батюшка, папочка*),

Tavo motutė šilko gijas daro (твоя матушка шелковые нити делает; *motutė* — *матушка*; *šilko* — *шелковые*, *šilkas* — *шелк*; *gijas* — *нити*, *gija* — *нить*)!

Ir mėnulis jai atsakė:

Tavo tėvelis midų, vyna geria,

Tavo motutė šilko gijas daro!

Laumė ragana išėjo į priebutį ir suriko drūtu balsu (ведьма-колдунья вышла на крыльцо и заорала грубым голосом; *priebutis* — крыльцо; *suriko* — заорала; *surikti* — заорать, вскрикнуть):

Tavo tėvas mėšlą mėžia (твой отец

навоз разгребает; *tėvas* — отец;

mėšlas — навоз; *mėžti* — разгребать

/навоз/; *унавоживать /почву/*),

Tavo močia skiedras renka (твоя

мамаша щепки собирает; *močia* —

мамаша; *skiedras* — щепки, *skiedra* —

щепка; *rinkti* — собирать)!

Laumė ragana išėjo į priebutį ir suriko drūtu balsu:

Tavo tėvas mėšlą mėžia,

Tavo močia skiedras renka!

Broliai išgirdo Elenytę dainuojant (услышали братья, как Елените поет: «братья услышали Елените поющую»). Jiems labai patiko tos dainos (им очень понравились эти песни; *jiems* — им; *patikti* — понравиться; *dainos* — песни, *daina* — песня), ir kitą naktį vyresnysis brolis nuėjo drauge arklių ganyti (и /на/ другую ночь старший брат пошел вместе лошадей пасти; *vyresnysis* — старший; *nuėiti* — пойти, уйти; *drauge* — вместе), jos dainuojant paklausyti (послушать, как она поет: «ее поющую послушать»). Bet jis greit užmigo ir nieko negirdėjo (но вскоре он уснул и ничего не слышал; *greit* — вскоре, скоро, быстро; *užmigti* — уснуть; *nieko* — ничего). Kitą naktį vėl nuėjo kitas

brolis (/на/ другую ночь снова пошел другой брат). Tasai taip pat užmigo ir negirdėjo dainuojant (тот также заснул и не слышал, как поет; *tasai = tas — тот; taip pat — также: «так само»*). Taipėjo visi broliai iš eilės (так шли все братья по очереди; *iš eilės — по очереди*), bet nė vienas nieko negirdėjo (но ни один ничего не слышал; *nė vienas — ни один*).

BroLIAI išgirdo Elenytę dainuojant. Jiems labai patiko tos dainos, ir kitą naktį vyresnysis brolis nuėjo drauge arklių ganyti, jos dainuojant paklausyti. Bet jis greit užmigo ir nieko negirdėjo.

Galiausiai išėjo jauniausias brolis (в конце концов вышел младший брат; *galiausiai — в конце концов*). Nuėjęs atsigulė ir apsimetė miegas (когда пришел, лег и притворился спящим; *nuėjęs — когда пришел; atsigulti — лечь; apsimesti — притвориться; miegoti — спать*).

Tada Elenytė, kaip kasnakt, pradėjo verkti ir uždainavo (тогда Елените, как /и/ каждую ночь, начала плакать и запела; *kasnakt — каждую ночь; pradėti — начать*):

Laumė ragana midų, vyną geria (ведьма-
колдунья мед, вино пьет; *gerti — пить*),

Brolių seselė žirgelius gano (братьев
сестрица лошадок пасет; *seselė —
сестрица, сестричка; žirgeliai —
лошадки*)!

Galiausiai išėjo jauniausias brolis. Nuėjęs atsigulė ir apsimetė miegas. Tada Elenytė, kaip kasnakt, pradėjo verkti ir uždainavo:

Laumė ragana midų, vyną geria,

Brolių seselė žirgelius gano!

Kai Elenytė baigė dainuoti (когда Елените кончила петь; *kai* — когда; *baigti* — кончить), brolis jai sako (брат ей говорит):

— Paieškok man galvą (почеши мне голову; *paieškoti* — почесать; *paieškoti* /имеется в виду — вшей/)!

Elenytė ieško jam galvą (Елените чешет ему голову), o iš jos akių ašaros ant jo galvos krinta (а из ее глаз на его голову слезы падают; *iš akių* — из глаз, *akis* — глаз, *akys* — глаза; *ašaros* — слезы, *ašara* — слеза; *kristi* — падать).

Kai Elenytė baigė dainuoti, brolis jai sako:

— Paieškok man galvą!

Elenytė ieško jam galvą, o iš jos akių ašaros ant jo galvos krinta.

Tik tai kažin kas sužibo ant jos rankos (только что-то блеснуло на ее руке; *tik tai* — только; *kažin kas* — что-то; *sužibėti* — заблестеть; *ant rankos* — на руке, *ranka* — рука), ir brolis pažino Elenytės žiedelį (и брат узнал колечко Елените; *žiedelis* — колечко), kurį jai buvo motutė palikus (которое ей матушка оставила: «которое ей было матушка оставила»; *motutė* — матушка; *palikti* — оставить).

Brolis nustebęs paklausė (брат, удивившись, спросил; *nustebęs* — удивившись, *nustebti* — удивиться; *paklausti* — спросить), iš kur tas žiedelis (откуда это колечко). Elenytė viską jam apsakė (Елените все ему рассказала; *apsakyti* — рассказать, описать).

Tik tai kažin kas sužibo ant jos rankos, ir brolis pažino Elenytės žiedelį, kurį jai buvo motutė palikus. Brolis nustebęs paklausė, iš kur tas žiedelis. Elenytė viską jam apsakė.

Rytojaus dieną broliai ištepė kumelę degutu ir pastatė prie durų (на следующий день браться вымазали кобылу дегтем и поставили у дверей; *rytojaus dieną* — на следующий день, завтра; *ištepti* — вымазать, испачкать;

degutas — деготь; pastatyti — поставитъ; prie durų — у дверей, durys — дверь, двери). Paskui nuėjo pas laumę ir sako (потом пошли к ведьме и говорят):

— Einam, sesele, po sodą pasivaikščioti (пойдем, сестрица, по саду прогуляемся; *eiti — идти; seselė — сестрица; sodas — сад; pasivaikščioti — прогуляться, пройтись!*)

Rytojaus dieną broliai ištepė kumelę degutu ir pastatė prie durų. Paskui nuėjo pas laumę ir sako:

— **Einam, sesele, po sodą pasivaikščioti!**

Laumė išėjo (ведьма вышла). Pamačiusi prie durų arklį, suriko (увидев у двери лошадь, заорала):

— Ko gi čia toji kumelė stovi (что же тут это кобыла стоит; *ko gi — что же*)?

Broliai sako (братья говорят):

— Sušerk jai, sesele, su ranka, tai nueis (ударь ее, сестрица, рукой, так /и/ отойдет; *sušerti — ударить; nueiti — отойти, уйти*).

Laumė išėjo. Pamačiusi prie durų arklį, suriko:

— **Ko gi čia toji kumelė stovi?**

Broliai sako:

— **Sušerk jai, sesele, su ranka, tai nueis.**

Laumė sušėrė kumelei (ведьма ударила кобылу), ir jos ranka prilipo (и ее рука прилипла; *prilipti — прилипнуть*).

Broliai sako (братья говорят):
— Šerk su kita ranka, tai toji atšoks (ударь другой рукой, так та /и/ отскочит; *su kita — другой; atšokti — отскочить!*)

Laumė sušėrė kumelei, ir jos ranka prilipo.

Broliai sako:

— Šerk su kita ranka, tai toji atšoks!

Laumė sušėrė, ir kita ranka prilipo (ведьма ударила, и другая рука прилипла). Tada ji spyrė su koja — ir koja prilipo (тогда она лягнула ногой — и нога прилипла; *spirti* — лягнуть; *su koja* — ногой, *koja* — нога); spyrė su kita — ir kita prilipo (лягнула другой — и другая прилипла). Broliai sako (братья говорят):

— Šerk, sesele, su pilvu, tai atšoks rankos ir kojos (ударь, сестрица, животом, так отскочат руки и ноги; *su pilvu* — животом, *pilvas* — живот)!

Laumė sušėrė ir visa prilipo (ведьма ударила и вся прилипла).

Laumė sušėrė, ir kita ranka prilipo. Tada ji spyrė su koja — ir koja prilipo; spyrė su kita — ir kita prilipo. Broliai sako:

— Šerk, sesele, su pilvu, tai atšoks rankos ir kojos!

Laumė sušėrė ir visa prilipo.

Tada broliai sako kumelei (тогда братья говорят кобыле):

— Nešk, kumelėle, laumę raganą (неси, кобылка, ведьму-колдунью; *nešti* — нести), kur saulė neužšviečia ir vėjas neužpučia (куда солнце не попадает и ветер не задувает: «куда солнце недоосвещает и ветер недодувает»; *saulė* — солнце; *vėjas* — ветер; *neužšviesti* — недоосвещать; *neužpūsti* — недодувать), kur joks žvėris neužeina ir joks paukštis neužskrenda (куда никакой зверь не заходит и никакая птица не залетает; *žvėris* — зверь; *užėiti* — заходить; *paukštis* — птица; *užskristi* — залететь). Paskui vyno upėje nusimazgok (потом в винной речке обмойся; *nusimazgoti* — обмыться), šilko pievoje išsivartyk ir pargrižk namo (в шелковой траве вываляйся и вернись домой; *pieva* — трава, луг; *išsivartyti* — вываляться; *pargrižk = sugrižk* — вернись, *pargrižti = sugrižti* — вернуться; *namo* — домой, *namas* — дом /здание/).

Tada broliai sako kumelei:

— Nešk, kumelėle, laumę ragana, kur saulė neužšviečia ir vėjas neužpučia, kur joks žvėris neužaina ir joks paukštis neužskrenda. Paskui vyno upėje nusimazgok, šilko pievoje išsivartyk ir pargrįžk namo.

Kumelė taip ir padarė (кобыла так и сделала). O broliai ir sesuo laimingai gyveno ir dabar tebegyvena, jei dar nenumirė (а брата и сестра счастливо жили и сейчас живут, если еще не умерли; *laimingai* — счастливо; *tebegyvena* — до сих пор живут, *gyventi* — жить; *mirti* — умирать).

Kumelė taip ir padarė. O broliai ir sesuo laimingai gyveno ir dabar tebegyvena, jei dar nenumirė.

Здесь только небольшой фрагмент книги.

Полностью книгу вы можете приобрести на сайте www.franklang.ru в соответствующем языковом разделе (литовский язык), в подразделе «Тексты на литовском языке, адаптированные по методу чтения Ильи Франка»